

Анализ на данните, получени от системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF) за 2019 г.

Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF), управлявана от Европейската Комисия и включваща държавите-членки и Европейския орган по безопасност на храните (ЕОБХ) е създадена с Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните.

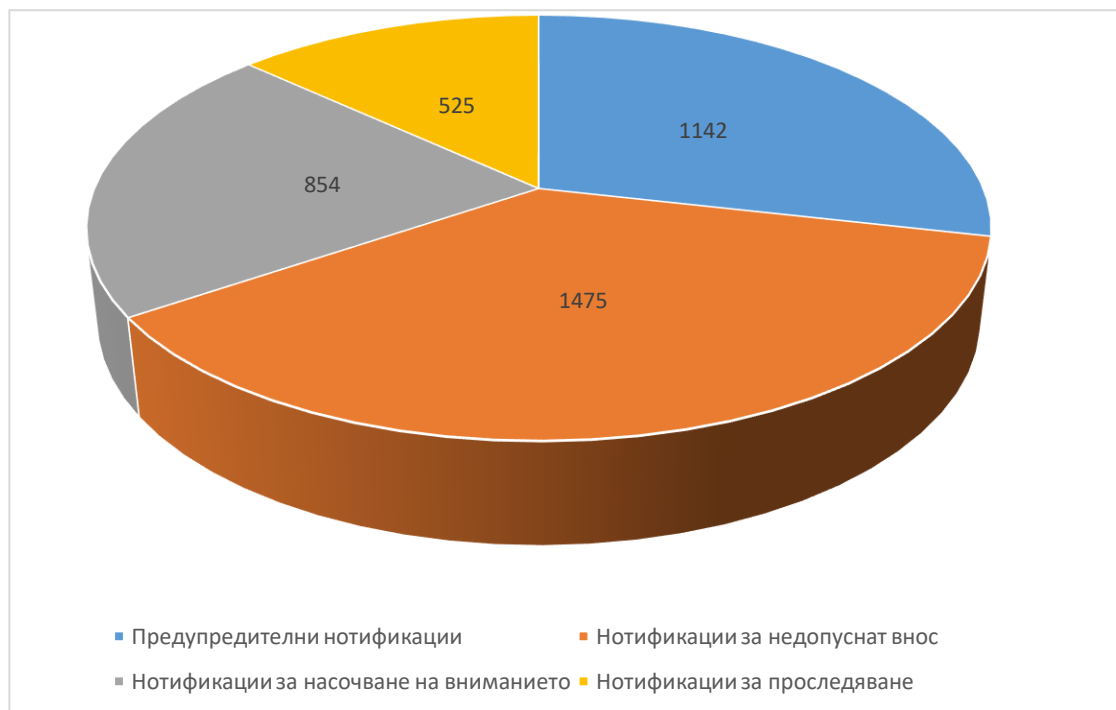
Тази система има за цел да осигури на органите осъществяващи контрола по безопасността на храните и фуражите ефективна обмяна на информация относно рисковете и мерките, които са взети или предстои да бъдат взети, за овладяването им.

Общият брой нотификации за 2019 г. е **3996**. Сигналите в категория храни са най-много – **3502**, за фуражите – **322**, а за материалите в контакт с храни – **172** (фиг.1).

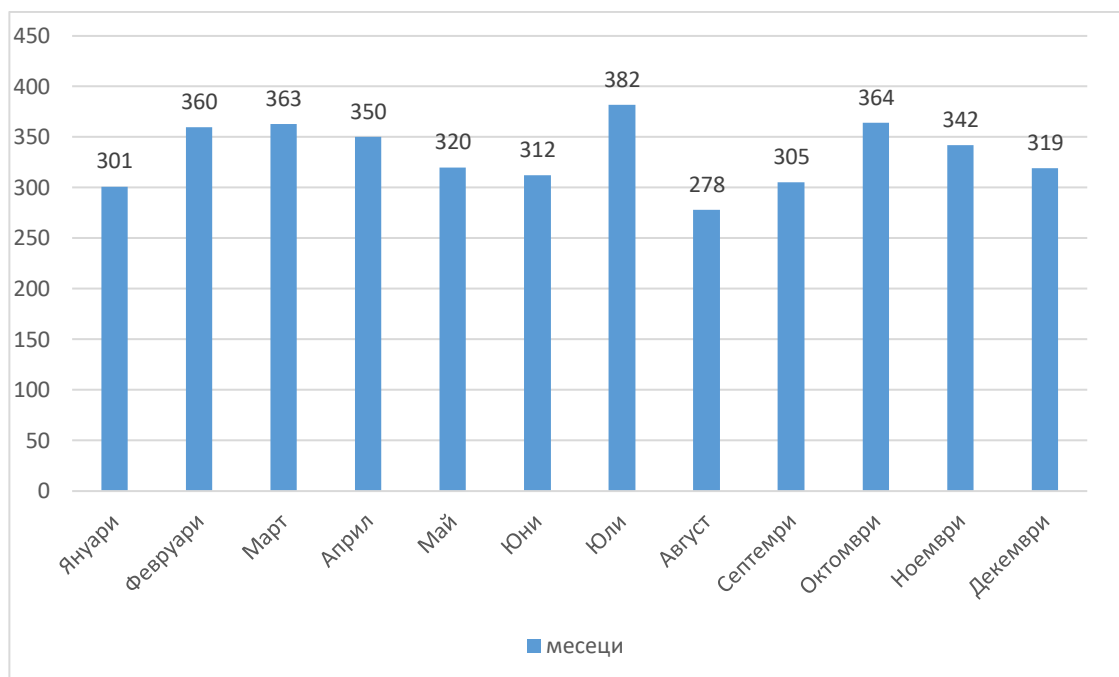
Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи: храни, фуражи и материали

При разпределението на нотификациите **по вид** най-много са в категорията нотификации **за недопуснат внос** – 1475 нотификации. Следвани от **предупредителните нотификации** – 1142; нотификациите за **насочване на вниманието** – 854 и нотификациите за **проследяване** с 525. (фиг.2).

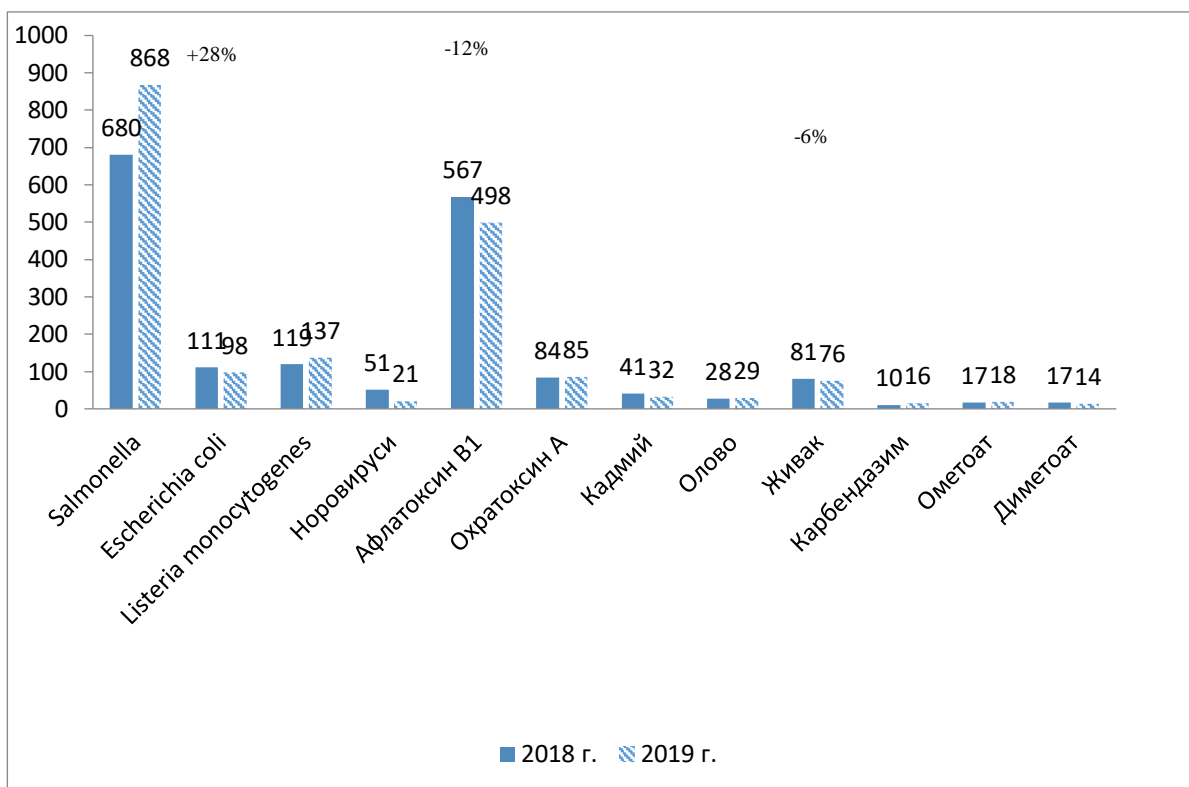
Фиг. 2 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по видове нотификации

При разпределението на нотификациите **по месеци** се наблюдава следната тенденция: **повишение** през февруари (360), март (350), юли (382) и октомври (364). **Спад** се наблюдава през януари (301), май (320), юни (273), август (278), септември (305), ноември (342) и декември (319). През месец април се запазват средни стойности (350). В началото на годината се наблюдава **спад с пик през месец януари**, през февруари, март и април се наблюдава потепенно **повишение**, през май и юни се наблюдава отново **спад**, а през месец юли се наблюдава **голямо повишение с пик** (382). През август и септември се наблюдава **спад**, като през октомври се наблюдава отново **повишение с пик** през месец октомври и накрая на годината през месеците ноември и декември се наблюдава **спад**. (фиг. 3)

Фиг. 3 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по месеци за 2019 г

На фиг. 4 са показани някои от основните **причини** за нотифициране на храните и фуражите за **2018** и **2019** г. При патогенните микроорганизми се наблюдава **повишение**. При *Salmonella* се наблюдава спад, който достига 28%. При микотоксините се наблюдава **понижение**, като при афлатоксин В1 достига 12%. При тежките метали също се наблюдава **спад**, като при живака достига 6%. При пестицидите се наблюдава слабо **повишение**.

Фиг. 4 Най-често докладвани причини за нотифициране за 2018 – 2019 г.

От обобщените данни за 2018 г. и 2019 г. може да се направи извод, че има ясна тенденция на повишение при патогенните микроорганизми. Има ясна тенденция на понижние при микотоксините. Наблюдава се тенденция на понижние и при тежките метали. При пестицидите се наблюдава повишение, но като цяло запазват ниски нива.

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – 1142 нотификации:

През месец **януари** 2019 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираните държави са **Белгия и Холандия** с по 7 нотификации, следвани от Китай с 6 нотификации. През месец **февруари** 2019 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната държава е **Испания** с 8 нотификации, следвани от **Обединеното кралство и Германия** с по 7 нотификации. През месец **март** 2019 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната държава е **Франция** с 15 нотификации, следвана от **Холандия** с 13 нотификации. През месец **април** 2019 г. при предупредителните нотификации най-често

нотифицираната държава е **Германия** с 18 нотификации, следвана от **Франция** с 15 нотификации. През месец **май** 2019 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната държава е **Франция** с 9 нотификации, следвана от **Италия** с 8 нотификации. През месец **юни** 2019 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната държава е **Китай** с 13 нотификации, следвана от **Испания** с 12 нотификации. През месец **юли** 2019 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираните държави са **Полша и Испания** с по 12 нотификации, следвани от **Италия и Обединеното кралство** с по 11 нотификации. През месец **август** 2019 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната държава е **Испания** с 11 нотификации, следвана от **Холандия** с 10 нотификации. **България е нотифицирана веднъж**. През месец **септември** 2019 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е **Холандия** с 11 нотификации, следвана от **Германия** с 9 нотификации. През месец **октомври** 2019 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната държава е **Германия** със 17 нотификации, следвана от **Испания** с 15 нотификации. През месец **ноември** 2019 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е **Обединеното кралство** с 15 нотификации, следвано от **Испания** с 9 нотификации. През месец **декември** 2019 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е **Полша** с 14 нотификации, следвани от **Холандия** с 13 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС – 1475 **нотификации:**

През месец **януари** 2019 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Китай** с 18 нотификации, следвани от **Турция и Судан** с 13 нотификации. През месец **февруари** 2019 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Турция** с 39 нотификации, следвана от **Китай** с 20 нотификации. През месец **март** 2019 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Китай** с 25 нотификации, следвана от **Бразилия** с 16 нотификации. През месец **април** 2019 г. при нотификациите за

недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Китай** с 19 нотификации, следвана от **Турция** с 14 нотификации. През месец **май** 2019 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Китай** с 30 нотификации, следван от **Аржентина** с 11 нотификации. През месец юни 2019 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираните държави са **Китай и Турция** с по 16 нотификации, следвани от **Судан** с 9 нотификации. През месец юли 2019 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираните държави са **Турция и Китай** с по 18 нотификации, следвани от **Индия** с 13 нотификации. През месец **август** 2019 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Китай** с 11 нотификации, следвана от **САЩ** с 9 нотификации. През месец **септември** 2019 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е **Китай** с 20 нотификации, следвана от **Судан** с 16 нотификации. През месец **октомври** 2019 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е **Турция** с 25 нотификации, следвана от **САЩ** с 15 нотификации. През месец **ноември** 2019 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е **Турция** с 42 нотификации, следвана от **Бразилия** с 10 нотификации. През месец **декември** 2019 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е **Турция** с 27 нотификации, следвана от **Китай** с 20 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 854 нотификации:

През месец **януари** 2019 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната е **търговията в интернет** с 21 нотификации, следвани от **Китай, САЩ и Аржентина** с по 6 нотификации. През месец **февруари** 2019 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-много нотификации има при **търговията онлайн** - 18 нотификации, следвана от **Полша и Аржентина** с по 7 нотификации. През месец **март** 2019 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицирана е **САЩ** с 13 нотификации, следвана от **Полша и Китай** с по 8 нотификации. През месец **април** 2019 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната държава е **Полша** с 21 нотификации, следвана от

САЩ с 8 нотификации. През месец **май** 2019 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицирана държава е **Полша** с 22 нотификации, следвана от **Италия** с 9 нотификации. През месец **юни** 2019 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицирана е **Полша** с 13 нотификации, следвана от **Белгия и Франция** с по 5 нотификации. През месец **юли** 2019 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираните държави са **Италия и Полша** всяка с по 8 нотификации, следвани от **Франция** със 7 нотификации. През месец **август** 2019 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицирана е **Полша** с 16 нотификации, следвана от **Испания** със 7 нотификации. През месец **септември** 2019 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е **Полша** с 8 нотификации, следвана от **Испания** с 6 нотификации. През месец **октомври** 2019 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицирана държава е **Полша и онлайн търговията** с 14 нотификации, следвани от **Китай** с 8 нотификации. През месец **ноември** 2019 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е **Полша** с 19 нотификации, следва с 8 нотификации при **от онлайн търговията**. През месец **декември** 2019 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е **САЩ** с 12 нотификации, следвани от **Полша** с 6 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 525 нотификации:

През месец **януари** 2019 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираните държави са **Италия, Германия и Холандия** с по 6 нотификации, следвани от **Полша** с 4 нотификации. През месец **февруари** 2019 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираните държави са **Китай и Франция** с по 7 нотификации, следвани от **Холандия** с 5 нотификации. През месец **март** 2019 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е **Франция** със 7 нотификации, следвана от **Германия** с 5 нотификации. През месец **април** 2019 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираните държави са **Франция, Германия и Белгия** с по 5 нотификации, следвани от **Испания** с 4 нотификации както и при храните с неизвестен **произход**. През месец **май** 2019 г., при нотификациите за проследяване най-често

нотифицираната държава е **Австрия** с 4 нотификации, следвана от **Полша и от Дания** с по 3 нотификации. През месец **юни** 2019 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е **Полша** с 6 нотификации, следвана от **Унгария и Германия** с по 4 нотификации. През месец **юли** 2019 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е **Германия** с 6 нотификации, следвана от **Холандия, Испания и Обединеното кралство** всяка с по 4 нотификации. През месец **август** 2019 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е **Китай** с 6 нотификации, следвана от **Германия** с 4 нотификации. През месец **септември** 2019 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е **Франция** с 8 нотификации, следвана от **Испания, Германия и Китай** с по 5 нотификации. През месец **октомври** 2019 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е **Полша** с 5 нотификации, следвана от **Испания, Италия и Германия** с по 4 нотификации. През месец **ноември** 2019 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е **Германия** с 9 нотификации, следвана от **Полша** с 5 нотификации. През месец **декември** 2019 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е **Полша** със 7 нотификации, следвана от **Холандия** с 4 нотификации. **България** е докладвала **13 нотификации**.

Приложение

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи.

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на ЦОРХВ <http://corhv.government.bg/>

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис -

младши експерт

Дирекция „Комуникация на риска, обучение и контактен център“

14.02.2020 г.